

Vidar Hoff

Flatnesveien 229
7130 Brekstad

Deres ref.

Vår ref.
3406/2021/165/4/ARNNOR

Dato
10.02.2021

VEDTAK - FJERNING AV KRIGSMINNER PÅ 165/4 - FLATNESVEIEN 229

Saksområdet er delegert til rådmannen, jf. kommunens delegeringsreglement.

Saksnr.:	2021/301	Tiltakshaver:	Vidar Hoff
Eiendom, gnr/bnr:	165,4	Søknadsdato:	21.01.2021
Vedtak nr.:	21/90	Komplett dato:	09.02.2021
Saksbehandler:	Arne Nordgård		

Dokumenter i saken:

Søknad med vedlegg mottatt 21.01.2021 ligger til grunn for behandlingen.

Saksopplysninger:

Tiltaket gjelder søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett for riving av krigsminner på eiendommen gnr. 165 bnr. 4. Det ønskes å fjerne to maskingeværstillinger fra eiendommen.

Beskrivelse fra tiltakshaver:

Disse var i Forsvarets eie frem til 2004 da de sammen med tilhørende jordareal ble overdratt til vår eiendom. De har etter krigens slutt aldri vært benyttet av forsvaret. Det dyrkes korn på jordstykket hvor disse installasjonene ligger, og beliggenheten har i alle år medført ulemper ifm jordbearbeiding og høsting ref vedlagte kart og bilder.

Vi har derfor et stort ønske om å få ryddet området slik at jordbearbeidingen kan utføres rasjonelt.

Verken kommune, Staten, vernemyndigheter eller Forsvaret har vist noen interesse for installasjonene, og de inngår ikke i noen verneplan verken for kommunen eller gården. De er støpt med tynne betongvegger og kan derfor ikke sammenlignes med bunkerser som befinner seg andre steder på Ørlandet.

Vi søker derfor om tillatelse til å få installasjonene revet og fjernet fra eiendommen.

Vi håper på en snarlig behandling av vår søknad. Det er nå tele i jorden, og det vil dermed oppstå minimale kjøreskader fra anleggsmaskinene når arbeidet starter.

Ørland kommune sendte forespørsel til Trøndelag fylkeskommune kulturminneavdeling om det var noe som tilsa at installasjonene ikke kunne fjernes.

Tilbakemelding fra fylkeskommunen:

Vi har ikke kjennskap til hva disse stillingene har vært, men trolig er det nærforsvar knyttet til flyplassen muligens i kombinasjon med sambandspost/radio.

På ortofoto 1969 ses løpegraver, delvis med overdekning, og mulige bunkere i hver ende. Stillingen lengst øst ligner en kanonstandplass.

Tilstand i dag er ukjent for oss; men det kan synes som om stillingene er delvis sanert.

Krigsminnene har ingen formell vernestatus, men har lokal verdi og interesse

Vi anbefaler at kommunen tar kontakt med Fosen krigshistoriske samlinger, som har stor kunnskap om krigsminnene i Ørland. Foreningen er i gang med kartlegging av krigsminner i Ørland, bl.a. i samarbeid med kart- og oppmåling i kommunen. Videre anbefaler vi at kommunen engasjerer Fosen krigshistoriske samlinger til å dokumentere eventuelle intakte spor av krigsminnene, før eller underveis i arbeidet med å fjerne dem. Dette i form av foto og oppmåling

Ørland kommune sendte forespørsel til Fosen krigshistoriske samlinger ved Pål Johnsen og fikk denne tilbakemeldingen:

Jeg har rådført meg med medlemmer av FKS, og stillingene på Flatneset er godt kjent av oss.

Denne stillingen går under navnet "Stutzpunkt 5", bygget av tyskerne, og videreført av Forsvaret til godt utpå 80-90 tallet.

Jeg fikk følgende tekst av en av våre mest kunnskapsrike medlemmer, som var meget dekkende:

"Dette var et infanteristøttepunkt som inngikk i forsvarsringen rundt flyplassen, dvs området innenfor Kleivan - Skiftkrokan - Brekstad - Flatneset - Grandefjæra - Hoøy - Uthaug - Innstrand - Kleivan. Mye av dette var bygd ut før 1943 slik at det er lite såkalte Regelbau men mer standard feltmessige stillinger. Av vedleggene/gamle flyfoto fremgår at dette ikke bare var et par stillinger, men et system bestående av dekningsrom, løpegraver og ildstillinger. Hvorvidt dette er bevaringsverdig i sin nåværende stand må basere seg på hva Riksantikvaren og Statsforvalteren har som generelt utgangspunkt. Dersom tillatelse til fullstendig fjerning gis, så bør det utarbeides en kortfattet dokumentasjon med målsatte tegninger, bilder og kart som viser byggverkernes plassering (stedfesting), utseende og byggemateriale. Det arbeid som er gjort tidligere (ref vedleggene) er en god start."

Fosen Krigshistoriske Samlinger stiller gjerne opp for å dokumentere stillingen før og under arbeidet ved en eventuell fjerning. Det er imidlertid utfordringer med mye snø i området nå, slik at dette vil skape problemer i forbindelse med dokumentasjon under gjeldene forhold.

Planstatus:

Kommuneplanens arealdel (gamle Ørland), LNF – formål og Rød støysone

Nabovarsling

Ingen berørte av tiltaket.

Naturmiljø

Det er gjort utsjekk i Miljødirektoratets sin Naturbase. Det er observert fugl (sanglerke) som er en truet art i nærheten. Tiltaket med å fjerne krigsminnene for å bedre dyrkningsforholdene vil ikke berøre denne arten.

Kulturminner

Krigsminnene er ikke under noe formelt vern. Dokumentasjon av de før de blir fjernet er viktig for ettertiden.

Vurdering:

Krigsminnene er ikke under noe formelt vern, men det er viktig å dokumentere de før de fjernes. Det settes derfor vilkår om at Fosen krigshistoriske samlinger får foreta en dokumentasjon av anlegget med Ørland kommune før de fjernes og under fjerningen.

Naturmangfoldloven §§ 8-12

Rådmannen har ingen kunnskap om sårbare naturtyper, arter eller bestander som kan bli negativt berørt av tiltaket. Beslutningsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig.

Vi minner om aktsomhetsplikten i kulturminneloven § 8 andre ledd. Dersom det ved gjennomføringen oppdages at tiltaket vil berøre automatisk fredede kulturminner, må arbeidet straks stanses og melding sendes til fylkeskommunen som antikvarisk/arkeologisk myndighet og til kommunen som byggesaksmyndighet.

Vedtak:

Ørland kommune gir tillatelse til fjerning av krigsminnene bestående av to maskingeværstilinger på eiendommen gnr. 164 bnr. 4. Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-4, jf. § 20-3.

Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

1. Fosen krigshistoriske samlinger skal få dokumentere krigsminnene før de fjernes og under arbeid med fjerningen. Kontaktperson er Pål Johnsen, epost paljohns@broadpark.no, mobil 488 66 587. Dokumentasjonen sendes kommunen senest ved søknad om ferdigattest.
2. Eventuell avfall leveres til godkjent mottak.

Generelle, lovbestemte vilkår:

1. Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter at vedtak er fattet, faller tillatelsen bort, jf. plan- og bygningsloven § 21-9. Det samme gjelder hvis arbeidet innstilles i lengre tid enn to år.
2. Tiltaket avsluttes med ferdigattest, jf. Plan- og bygningsloven § 21-10.

Tilsyn:

Denne tillatelsen skal alltid være tilgjengelig på byggeplassen.

Kommunen kan føre tilsyn når som helst i løpet av byggesaken og inntil 5 år etter at ferdigattest er gitt, jf. plan- og bygningsloven kap. 25.

Merknad:

Krav om behandlingsgebyr blir sendt ut etter at saken er behandlet.
Tillatelsen innebærer ingen avgjørelse av privatrettslige forhold.

Klage:

Vedtaket kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kap. VI. En eventuell klage må fremlegges skriftlig for Ørland kommune innen 3 uker etter at dette vedtaket er kommet fram. Klagen må angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner som anføres for klagen. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Om ønskelig kan Ørland kommune være behjelpelig med utforming av klage.

Med hilsen

Petra Roodbol-Mekkes
leder

Arne Nordgård
byggesaksbehandler
Ørland kommune

Vedlegg

1 Krigsminner_Flatnes_A4

Kopi til:

FOSEN KRIGSHISTORISKE SAMLINGER c/o Joar Grande 7130 BREKSTAD

Interne kopimottakere:

Geir Øyvind Hassel Plan og forvaltning